

**Procedury postępowania
w sytuacjach kryzysowych
z udziałem ucznia w Szkole Podstawowej
w Rudnej Małej**

PODSTAWA PRAWNA:

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich /Dz. U. z 1982 r. Nr 35 poz. 228 z p. zm. - tekst jednolity Dz. z 2002 r. Nr 11 poz. 109 z / oraz przepisy wykonawcze w związku z ustawą /
2. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi /Dz. U. Nr 35, poz. 230 z p. zm./
3. Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997 r. o przeciwdziałaniu narkomanii /Dz. U. z 2003 r. Nr 24, poz. 198/
4. Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji /Dz. U. Nr 30 poz. 179 z późn. zm./
5. Zarządzenie Nr 15/97 Komendanta Głównego Policji z dnia 16 czerwca 1997 r. w sprawie form i metod działań policji w zakresie zapobiegania i zwalczania demoralizacji i przestępczości nieletnich.
6. Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty /Dz. U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329 z późn. zm./
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.
8. Program Zapobiegania Niedostosowaniu Społecznemu i Przestępczości wśród Dzieci i Młodzieży przyjętego przez Radę Ministrów w dniu 13.01.2004 roku o nazwie "Procedury postępowania nauczycieli i metody współpracy szkół z Policją w sytuacji zagrożenia dzieci oraz młodzieży przestępczością i demoralizacją.
9. Art. 68 ust. 1 pkt 2) w związku z art. 55 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe.

I. Cele procedur:

- usprawnienie i zwiększenie skuteczności oddziaływań wychowawczych szkoły w sytuacjach trudnych
- wskazanie działań naprawczych (korekcyjnych, terapeutycznych)
- zapobieganie powtarzaniu się zachowań niepożądanych poprzez wskazanie działań profilaktycznych
- wypracowanie metod współpracy ze środowiskiem rodzinnym ucznia

II. Zasady ogólne.

Postępowanie w sytuacjach kryzysowych z udziałem ucznia powinno być prowadzone w możliwie najszybszym czasie i przy zapewnieniu bezpieczeństwa psychofizycznego ucznia. Uczeń i jego rodzice mają prawo do pełnej informacji o sytuacjach i podjętych przez szkołę działaniach ich dotyczących.

Osobą odpowiedzialną na terenie szkoły za respektowanie praw ucznia jest Dyrektor Szkoły. Uczniowie wykraczający poza normy prawne i zasady zachowania akceptowane w szkole ponoszą sankcje przewidziane w Statucie Szkoły.

III. Pojęcie sytuacji kryzysowej z udziałem ucznia i trudnej wychowawczo.

Sytuacja trudna wychowawczo zachodzi wówczas, gdy nauczyciel nie potrafi poradzić sobie z niewłaściwymi postawami uczniów, dezorganizującymi pracę na zajęciach lekcyjnych i poza nimi, a także utrudniających realizację i przebieg procesu dydaktycznowychowawczego.

IV. Warunki konieczne do stosowania procedur.

Adekwatne postępowanie w sytuacjach trudnych wychowawczo wymaga dobrego rozpoznania problemu, zdarzenia, pełnej wiedzy na temat ucznia i jego rodziny, rozpoznania motywów postępowania i zastosowania odpowiedniej procedury postępowania. Nauczyciele i wychowawcy mogą wspierać się pomocą Dyrektora Szkoły, higienistki szkolnej, pracowników obsługi, policji, sądu ds. rodziny i nieletnich, poradni specjalistycznych.

Skuteczność zastosowania procedur wymaga dobrej współpracy ze środowiskiem rodzinnym ucznia. Metodami, którymi można to osiągnąć to:

1. Zebrania integracyjne.
2. Udział rodziców w imprezach integracyjnych i wycieczkach szkolnych.
3. Udział rodziców w działaniach wychowawczych szkoły.
4. Spotkania indywidualne z wychowawcą.
5. Spotkania z wychowawcą, dyrektorem, policjantem.
6. Uwagi zawarte w dzienniku elektronicznym o zaistniałych sytuacjach.
7. Wezwania listowne i telefoniczne.

V. Ogólne zasady postępowania wobec ucznia – sprawcy czynu karalnego (przestępstwa lub wykroczenia).

1. Niezwłoczne powiadomienie dyrektora.
2. Ustalenie okoliczności zdarzenia i ewentualnych świadków.
3. Przekazanie sprawcy dyrektorowi pod opiekę.
4. Powiadomienie rodziców ucznia.
5. Niezwłoczne powiadomienie Policji, jeśli sprawa jest poważna.
6. Zabezpieczenie dowodów przestępstwa i przekazanie ich Policji.

VI. Postępowanie wobec ucznia, który został ofiarą czynu karalnego:

1. Udzielenie pierwszej pomocy (przedmedycznej) bądź zapewnienie jej przez wezwanie pomocy lekarza.
2. Niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły.
3. Powiadomienie rodziców ucznia.
4. Wezwanie Policji, jeśli istnieje konieczność zabezpieczenia śladów przestępstwa.
5. Otoczenie ucznia opieką psychologiczną – pedagogiczną.

VII. Sposób sporządzania notatki bezpośrednio po zaistnieniu sytuacji kryzysowej.

Pisemna notatka sporządzona po zdarzeniu powinna zawierać następujące informacje:

1. Co się stało, na czym polegało zdarzenie.
2. Kto brał w nim udział.
3. Miejsce i czas zdarzenia.

Za sporządzenie notatki odpowiedzialne są osoby bezpośrednio zaangażowane w rozwiązywanie sytuacji kryzysowych.

VIII. Postępowanie w przypadku zaistnienia agresji wśród uczniów.

1. Nauczyciel, pracownik szkoły przerywa zachowanie agresywne, którego jest świadkiem.
2. Informuje wychowawcę o zdarzeniu.
3. Wychowawca prowadzi rozmowę z uczniem w obecności nauczyciela, pracownika szkoły, ocenia sytuację.
4. Wychowawca sporządza notatkę z zaistniałego zajścia oraz informuje rodziców bądź prawnych opiekunów ucznia o zaistniałej sytuacji.
5. Powtarzające się zdarzenia wychowawca zgłasza do dyrektora.
6. Wychowawca w porozumieniu z dyrektorem i zespołem nauczycieli uczących ucznia ustala dla ucznia plan działań we współpracy i informuje rodziców o podjętych działaniach.

W przypadku, gdy doraźna interwencja nie przynosi pożądanych efektów, wychowawca podejmuje następujące działania:

1. Przeprowadza rozmowę z uczniem o jego zachowaniu.
2. Omawia z rodzicami bądź prawnymi opiekunami zachowanie dziecka i ustala strategię współpracy ze szkołą i obserwuje jej efekty.
3. Wychowawca informuje rodziców ucznia o możliwości uzyskania pomocy psychologicznej.
4. W przypadkach czynów rozmyślnych ze szczególną brutalnością dyrektor szkoły zwraca się z prośbą o interwencję Policji i Sądu Rodzinnego.

IX. Udział uczniów w bójkach.

1. Interwencja bezpośrednia - rozdzielenie bijących się uczniów i udzielenie pomocy medycznej poszkodowanym (jeśli jest taka potrzeba).
2. Niedopuszczenie do agresji wobec siebie jako osoby rozdzielającej.

3. Wezwanie wychowawcy (ocena zagrożenia i podjęcie decyzji o interwencji – powiadomienie dyrekcji, rodziców i/lub Policji).
4. Wychowawca rozmawia z uczniami i ustala powody bójki. Wystuchuje wszystkie osoby biorące udział w bójce, a także świadków zdarzenia.
5. Poinformowanie o wydarzeniu rodziców uczniów biorących udział w bójce.
6. Ustalenie kary dla uczestników w porozumieniu z rodzicami i dyrektorem.
7. Rozmowa z uczniami i klasą na temat radzenia sobie z emocjami, zapobieganiu agresji i sposobów radzenia sobie w trudnych sytuacjach.

X. Procedura postępowania w przypadku naruszenia nietykalności osobistej nauczyciela lub pracownika szkoły (obelżywe wyzwiska, groźby, opluwanie, przyczepianie karteczek, rzucanie przedmiotami, agresja fizyczna, zabranie przedmiotu należącego do nauczyciela lub pracownika szkoły).

1. Staranie się niedopuszczenia do przemocy fizycznej wobec siebie, zwrócenie uwagi uczniowi i próba wyciszenia go.
2. Niezwłoczne poinformowanie o zaistniałej sytuacji wychowawcy oraz dyrektora.
3. Poinformowanie rodziców ucznia i ustalenie kary.
4. Rozmowa z wychowawcą, rodzicem i uczniem w celu ustalenia przyczyn agresywnych zachowań i sposobu zmiany relacji.
5. W sytuacjach uzasadnionych dyrektor podejmuje procedurę o naruszenie nietykalności funkcjonariusza publicznego.

XI. Agresja ze strony pracowników szkoły wobec ucznia.

1. Na wniosek ucznia, rodzica lub pracownika szkoły dyrektor szkoły przeprowadza niezwłocznie postępowanie wyjaśniające ze stronami konfliktu.
2. W przypadku powtarzania się zarzutów Dyrektor Szkoły podejmuje postępowanie dyscyplinarne wobec pracownika.

XII. Postępowanie w przypadku zachowania ucznia uniemożliwiającego prowadzenie lekcji.

1. Nauczyciel upomina słownie ucznia, stara się go wyciszyć i opanować sytuację w klasie.
2. Jeżeli sytuacja jest poważna, zawiadamia dyrektora i prosi o natychmiastową interwencję.
3. Niezwłocznie po zakończeniu lekcji powiadamia wychowawcę klasy.
4. Wychowawca podejmuje kroki dyscyplinujące ucznia i rozmawia z nim, aby ustalić przyczyny takich zachowań i zapobiec im.
5. Jeżeli sytuacje powtarzają się notorycznie, wychowawca, pedagog i dyrektor we współpracy z rodzicami ustala plan działań wobec ucznia, a w razie konieczności powiadamia policję bądź sąd rodzinny.
6. W sytuacji, gdy uczeń swym zachowaniem zagraża bezpieczeństwu własnemu i innych, nauczyciel może zastosować przytrzymanie ucznia.
7. Gdy zachowanie ucznia zagraża bezpieczeństwu jego lub innych uczniów lub uniemożliwia dalszy przebieg zajęć, nauczyciel powiadamia wychowawcę lub dyrektora, który odizolowuje ucznia przeprowadzając go do innego pomieszczenia.
8. W sytuacji, gdy uczeń stawia opór i uniemożliwia przeprowadzenie do innego pomieszczenia lub gdy następuje eskalacja jego agresji zagrażająca bezpieczeństwu uczniów i nauczyciela, nauczyciel wzywa policję i/lub pogotowie.
9. Powiadomienie rodziców o zaistniałej sytuacji.

XIII. Procedury postępowania w przypadku konieczności opuszczenia klasy przez nauczyciela.

1. Nauczyciel, który musi opuścić klasę w trakcie trwania zajęć otwiera drzwi i prosi nauczyciela z najbliższej klasy o opiekę nad uczniami.
2. Jeżeli nauczyciel nie jest w stanie opuścić klasy z powodu nagłego pogorszenia stanu zdrowia, wysyła dwóch uczniów po pomoc.
3. W przypadku niemożliwości powrotu do klasy na lekcje nauczyciel powiadamia dyrektora szkoły.
4. Dyrektor organizuje opiekę nad uczniami.

XIV. Postępowanie w przypadku agresywnego zachowania rodziców i innych osób dorosłych przebywających na terenie szkoły wobec uczniów.

1. Nauczyciel/ pracownik szkoły podejmuje próbę przerwania zachowania agresywnego i wstępnego rozpoznania okoliczności zdarzenia.
2. Nauczyciel/ pracownik szkoły powiadamia dyrektora szkoły o zaistniałej sytuacji.
3. W przypadku, gdy osoba dorosła nie zaprzestała zachowania agresywnego, dyrektor szkoły zawiadamia policję.

XV. Osoby dorosłe będące pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających na terenie szkoły.

Na terenie szkoły nie może przebywać osoba będąca pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających. Każdy pracownik szkoły ma obowiązek interweniowania w sytuacji, gdy na teren szkoły wejdzie osoba znajdująca się pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających.

1. Grzecznie, ale stanowczo wyprowadzić osobę będącą pod wpływem alkoholu lub innych środków poza teren szkoły.
2. Jeżeli nie jest to możliwe wezwać dyrektora szkoły i policję.
3. Nie dopuszcza się przekazania dziecka pod opiekę osobie będącej pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających.

W takiej sytuacji należy:

1. Zawiadomić wychowawcę ucznia lub dyrektora szkoły.
2. Wychowawca lub dyrektor szkoły wzywa w trybie natychmiastowym drugiego rodzica lub opiekuna.
3. Jeżeli niemożliwe jest skontaktowanie się z rodzicem lub opiekunem dyrektor szkoły wzywa Policję.

XVI. Obca osoba na terenie szkoły.

1. Każdy pracownik szkoły ma prawo żądać informacji o celu pobytu osoby obcej na terenie i w budynku szkoły.

2. W przypadku, gdy osoba obca odmawia podania celu wizyty, zachowuje się agresywnie bądź stwarza zagrożenie dla przebywających w szkole, należy podjąć próbę wyprowadzenia jej z terenu szkoły.

3. Przy odmowie wyjścia wezwać pomoc. O sytuacji niezwłocznie powinna zostać poinformowana dyrektor szkoły. Dyrektor szkoły w razie wystąpienia takiej konieczności zawiadamia policję.

XVII. Postępowanie w przypadku powzięcia informacji, że uczeń zamierza popełnić samobójstwo (informacja od samego ucznia, kolegów, rodziny, osób postronnych).

1. Jeżeli nauczyciel otrzymuje informację o próbie możliwości zamiaru popełnienia samobójstwa przez ucznia niezwłocznie informuje o tym wychowawcę i dyrektora.

2. Nie pozwala, aby uczeń przebywał sam, próbuje go przeprowadzić w bezpieczne miejsce.

3. Poinformowanie o zaistniałej sytuacji rodziców lub prawnych opiekunów i przekazanie ucznia pod ich opiekę.

4. Objęcie ucznia pomocą psychologiczno – pedagogiczną.

Jeżeli uczeń podjął próbę samobójczą:

1. Udzielenie uczniowi natychmiastowej pomocy przedmedycznej i zapewnienie pomocy medycznej.

2. Niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły oraz rodziców lub opiekunów prawnych.

3. Objęcie ucznia pomocą psychologiczną. Opracowanie wraz z rodzicami działań mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa uczniowi.

4. W przypadku śmierci ucznia w wyniku samobójstwa dyrektor szkoły informuje organ prowadzący i nadzorujący szkołę o zaistniałej sytuacji.

5. Wychowawcy, nauczyciele udzielają pomocy psychologiczno-pedagogicznej innym uczniom szkoły.

XVIII. Postępowanie mające na celu zapobieganie sytuacjom kryzysowym w szkole, w tym próbom samobójczym lub samobójstwom uczniów.

1. Systematyczna obserwacja zachowania, nastrojów, emocji uczniów przez nauczycieli, a szczególnie przez wychowawców.

2. Rozwiązywanie na bieżąco problemów, konfliktów między uczniami, częste rozmowy indywidualne, w razie potrzeby informowanie rodziców o sytuacji dziecka.
3. W przypadku, gdy stan emocjonalny i sposób myślenia dziecka niepokoi wychowawcę – informuje o tym rodziców.
4. Wychowawca prowadzi rozmowę z dzieckiem, rodzicami i w miarę potrzeb decyduje o skierowaniu na badania specjalistyczne.

XIX. Postępowanie wobec ofiar przemocy fizycznej i psychicznej w rodzinie

1. Nauczyciel, który podejrzewa, że uczeń jest ofiarą przemocy domowej informuje o tym fakcie wychowawcę.
2. Wychowawca, w zależności od sytuacji, przeprowadza rozmowę z dzieckiem, prosi pielęgniarkę szkolną o pomoc w dokonaniu wywiadu lub podejmuje inne przewidziane prawem czynności zmierzające do rozpoznania sprawy.
3. Wychowawca w porozumieniu z Dyrektorem szkoły przeprowadza rozmowę z rodzicami/opiekunami prawnymi dziecka. Informuje o podejrzeniu stosowania przemocy wobec dziecka i niedostatecznej nad nim opieki oraz o konsekwencjach takiego postępowania i wskazuje formy pomocy.
4. Jeżeli podejrzenia potwierdzają się lub istnieje uzasadniona obawa, że dziecko jest ofiarą przemocy, Dyrektor informuje policję i sąd rodzinny. W przypadku rodziny objętej dozorem, o swoich podejrzeniach niezwłocznie informuje kuratora.

XX. Nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły jest uczeń znajdujący się pod wpływem narkotyków, dopalaczy lub alkoholu.

1. Powiadamia o swoich przypuszczeniach dyrektora szkoły i wychowawcę.
2. Odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego. Stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego zdrowie ani życie. Zajmuje się nim higienistka szkolna lub osoba przeszkolona w udzielaniu pierwszej pomocy. W razie potrzeby wzywa lekarza.
3. Dyrektor lub wychowawca zawiadamia rodziców lub prawnych opiekunów, których zobowiązuje do odebrania ucznia ze szkoły.

4. Dyrektor szkoły powiadamia policję.
5. Wychowawca sporządza notatkę, przeprowadza pogadankę.
6. Dyrektor szkoły powiadamia sąd rodzinny o pogłębiającej się demoralizacji ucznia, jeżeli incydent się powtarza, a deklarowana współpraca rodziców ze szkołą nie przynosi oczekiwanych rezultatów.

XXI. Nauczyciel znajduje na terenie szkoły narkotyk, dopalacz, alkohol lub substancję przypominającą je wyglądem.

1. Powiadamia dyrektora szkoły.
2. Dyrektor powiadamia policję.
3. Dyrektor zachowując środki ostrożności, zabezpiecza substancję przed dostępem do niej innych osób oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu policji. Substancje rozlane lub rozsypane należy odgrodzić i zabezpieczyć przed rozniesieniem, np. na podszwach obuwia.
4. Dyrektor nie podejmuje działań związanych z próbą dostarczenia zabezpieczonej substancji na posterunek policji.
5. Po przyjeździe policji dyrektor niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

XXII. Nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie narkotyk, dopalacz, alkohol lub substancję ją przypominającą.

1. Nauczyciel odizolowuje ucznia poprzez umieszczenie go w oddzielnym pomieszczeniu, ale nie pozostawia go samego. Nauczyciel powinien dołożyć wszelkich starań, aby uczeń nie mógł pozbyć się substancji.
2. Powiadamia o swoich podejrzaniach dyrektora szkoły oraz wychowawcę.
3. Dyrektor szkoły powiadamia policję i rodziców lub opiekunów prawnych ucznia.
4. W obecności innej osoby (wychowawcy lub nauczyciela, do którego uczeń ma największe zaufanie) dyrektor prosi o okazanie zawartości kieszeni i plecaka. Dyrektor nie ma prawa samodzielnie dokonać przeszukania odzieży ani tornistra ucznia.

5. Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, należy ją zabezpieczyć i czekać na przyjazd policji. Dyrektor nie podejmuje żadnych działań związanych z dostarczeniem zabezpieczonej substancji na policję.
6. Jeżeli uczeń odmawia współpracy, przeszukania dokonuje policja w obecności rodzica lub prawnego opiekuna.
7. Dyrektor sporządza dokładną notatkę.
8. Dyrektor wraz z policją próbuje ustalić, w jaki sposób i od kogo uczeń nabył substancję.

XXIII. Postępowanie w przypadku stwierdzenia palenia tytoniu przez ucznia.

1. Poinformowanie wychowawcy.
2. Wychowawca przeprowadza rozmowę z uczniem, uświadamia mu szkodliwość palenia tytoniu.
3. Powiadomienie rodziców ucznia.
4. W sytuacji, gdy palenie tytoniu przez ucznia powtarza się, przygotowuje się wspólnie z rodzicami plan działań, mający na celu eliminację problemu.
5. Prowadzenie działań profilaktycznych wśród uczniów i propagowanie zdrowego stylu życia.

XXIV. Nieodpowiedni strój (ekstrawagancki, zbyt swobodny, sugerujący przynależność do subkultur).

1. Zwrócenie uczniowi uwagi i poinformowanie wychowawcy klasy.
2. Wychowawca przeprowadza rozmowę z uczniem i przypomina o zapisach dotyczących stroju w Statucie szkoły.
3. Przeprowadzenie z klasą pogadanki na temat odpowiedniego stroju szkolnego.

XXV. Nauczyciel zauważy, że na terenie szkoły uczeń korzysta z telefonu komórkowego oraz innych urządzeń elektronicznych.

1. W szkole obowiązuje zakaz noszenia przez uczniów telefonów komórkowych oraz innych urządzeń elektronicznych. W szczególnych sytuacjach Dyrektor szkoły lub wychowawca

mogą udzielić zgody na noszenie telefonu i skorzystanie przez ucznia z niego po wcześniejszym zgłoszeniu.

2. Nauczyciel, który stwierdzi, że uczeń korzysta z telefonu komórkowego lub innych urządzeń elektronicznych podczas zajęć lub przerwy, odbiera mu telefon, po który osobiście zgłasza się rodzic / opiekun prawny (z wyłączeniem sytuacji opisanej w pkt. 1).

3. Uczeń w każdej chwili może skorzystać z telefonu szkolnego.

XXVI. Ucieczka ucznia ze szkoły w czasie zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych.

1. Nauczyciel, który stwierdził fakt ucieczki ucznia odnotowuje nieobecność w dzienniku lekcyjnym.

2. Powiadamia wychowawcę klasy, który telefonicznie informuje rodziców/ opiekunów prawnych ucznia.

3. Wychowawca przeprowadza rozmowy z uczniem i jego rodzicami/ opiekunami prawnymi w celu ustalenia przyczyn ucieczki z lekcji oraz przekazania informacji o konsekwencjach takiego postępowania i formie ukarania ucznia.

4. W przypadku braku poprawy zachowania lub braku zainteresowania ze strony rodziców/ opiekunów prawnych wychowawca w porozumieniu z dyrektorem szkoły zgłasza ucieczki do sądu rodzinnego i na policję.

XXVII. Wagary i spóźnienia.

1. W przypadku notorycznych spóźnień wychowawca przeprowadza rozmowę z uczniem i informuje rodziców / prawnych opiekunów.

2. W przypadku długotrwałej lub powtarzającej się nieusprawiedliwionej absencji ucznia, wychowawca kontaktuje się z rodzicami/ prawnymi opiekunami. Wspólnie z uczniem i jego rodzicami ustalają przyczyny nieobecności i możliwości postępowania w celu mobilizacji ucznia do regularnego uczęszczania na zajęcia szkolne.

3. Uczeń zostaje objęty pomocą psychologiczno – pedagogiczną.

4. Jeżeli podjęte działania nie przynoszą efektów dyrektor szkoły kieruje do rodziców/ prawnych opiekunów wezwanie do realizacji obowiązku szkolnego, a w ostateczności kieruje prośbą do sądu o wgląd w sytuację rodzinną.

XXVIII. Brak kontaktu z rodzicami/opiekunami prawnymi ucznia.

1. W przypadku, gdy rodzic/opiekun prawny nie kontaktuje się z wychowawcą w czasie wyznaczonym, wychowawca prosi rodzica/ opiekuna prawnego o przybycie do szkoły, wykorzystując różne formy nawiązywania kontaktu z rodzicem: wpis do dziennika elektronicznego, kontakt telefoniczny, wizyta w domu. Podjęte działania dokumentuje w dzienniku i w zeszycie wychowawcy.
2. W przypadku braku reakcji ze strony rodzica/ opiekuna prawnego wychowawca wysyła list polecony za potwierdzeniem odbioru.
3. W przypadku, gdy rodzic/ opiekun prawny nadal nie reaguje na wezwanie, wychowawca w porozumieniu z dyrektorem szkoły zwraca się do sądu z o wgląd w sytuację rodzinną.

XXIX. Nieobecność rodziców ucznia.

1. Pracownik szkoły, który powziął podejrzenie, otrzymał informację bądź wyciągnął wnioski na podstawie obserwacji o pozostawieniu ucznia szkoły bez opieki niezwłocznie zgłasza ten fakt wychowawcy ucznia.
2. Wychowawca przeprowadza rozmowę z uczniem.
3. Potwierdza fakt pozostawienia ucznia bez opieki (telefonicznie bądź osobiście, jeśli zachodzi taka konieczność).
4. Informuje Dyrektora Szkoły.
5. Dyrektor szkoły zgłasza pozostawienie dziecka bez opieki osoby dorosłej Policji.
6. O czasowym pozostawieniu dziecka pod opieką innej osoby (np. babci) rodzic zobowiązany jest poinformować wychowawcę lub dyrektora szkoły. Przedstawia dokument sądowy o sprawowanej opiece nad dzieckiem, adresem i numerem kontaktowym do tej osoby.

XXX. Świetlica.

Dziecko przebywające w świetlicy nie może być pozostawione bez opieki. Rodzice bądź prawni opiekunowie dziecka mają obowiązek przekazać w formie pisemnej informację o tym, kto będzie odbierał dziecko po zajęciach w świetlicy (wpis do karty zgłoszenia dziecka).

Wychowawca odpowiedzialny za dzieci przebywające w świetlicy w momencie ich odbioru przez rodziców lub opiekunów powinien:

1. Potwierdzić tożsamość osoby odbierającej.

Uczeń nieodebrany ze świetlicy:

1. Gdy dziecko nie jest odebrane na czas nauczyciel świetlicy kontaktuje się telefonicznie z rodzicami/opiekunami prawnymi dziecka, ustala przyczyny zdarzenia i zapewnia dziecku opiekę do czasu ich przybycia.
2. Nauczyciel świetlicy przypomina rodzicom/opiekunom prawnym, że są zobowiązani do punktualnego odbioru dziecka ze świetlicy.
3. Jeżeli sytuacja powtarza się nauczyciel świetlicy informuje wychowawcę i dyrektora, którzy rozpoznają sytuację i w razie konieczności wnoszą do sądu o wgląd w sytuację rodzinną.
4. W przypadku nieodebrania dziecka powiadamia policję, zapewniając dziecku opiekę do czasu jej przyjazdu.

Samowolne oddalenie się dziecka ze świetlicy:

1. Nauczyciel świetlicy ustala okoliczności oddalenia i podejmuje natychmiastowe poszukiwania zaginionego ucznia, odnotowuje w dokumentacji jego nieobecność. W przypadku, jeśli pełni opiekę jednoosobowo, powiadamia o fakcie dyrektora szkoły.
2. Po odnalezieniu ucznia nauczyciel udziela mu upomnienia i informuje o konsekwencjach złamania zasad regulaminu oraz informuje o zaistniałym fakcie rodziców/ opiekunów prawnych oraz wychowawcę klasy.
3. W przypadku nieodnalezienia dziecka nauczyciel świetlicy informuje o fakcie dyrektora szkoły, rodziców /opiekunów prawnych.
4. Jeśli dalsze poszukiwania podjęte przez szkołę i rodziców nie przynoszą oczekiwanego rezultatu, dyrektor szkoły powiadamia policję.
5. Jeżeli zachowanie powtarza się nauczyciel świetlicy informuje wychowawcę klasy, który w porozumieniu z rodzicami podejmują działania zapobiegawcze.

XXXI. Oddalenie się ucznia od grupy w czasie wycieczki szkolnej na terenie miasta i poza miejscem zamieszkania.

1. Opiekun grupy/ kierownik wycieczki ustala okoliczności oddalenia i podejmuje natychmiastowe poszukiwania zaginionego ucznia. Poza miejscem zamieszkania poszukiwanie podejmuje kierownik wycieczki, a grupa z opiekunami pozostaje w ustalonym miejscu. W miejscu zamieszkania opiekun grupy telefonicznie informuje dyrektora szkoły, który deleguje osobę do doprowadzenia grupy do szkoły, a opiekun podejmuje poszukiwania.
2. Po odnalezieniu ucznia opiekun grupy/ kierownik wycieczki wyjaśnia przyczyny, które doprowadziły do takiej sytuacji i uświadamia odnalezionej osobie konsekwencje jej zachowania.
3. Kierownik wycieczki informuje wychowawcę klasy.
4. Wychowawca informuje rodziców ucznia o zaistniałej sytuacji i ustala dla niego karę.
5. Jeśli poszukiwania ucznia są bezskuteczne, opiekun/kierownik grupy informuje policję, dyrektora szkoły i rodziców/opiekunów prawnych.
6. Jeśli oddalenie od grupy będzie się powtarzało, uczestnictwo ucznia w następnej imprezie turystycznej zostaje zawieszane.

XXXII. Zastraszanie, wymuszanie, wywieranie presji.

1. Rozmowa wychowawcy w celu uświadomienia konsekwencji prawnych, społecznych i psychologicznych czynu.
2. Wezwanie rodziców dziecka sprawcy i poinformowanie ich o zaistniałym fakcie, oraz o zastosowanej karze.
3. Podjęcie wraz z rodzicami działań mających na celu zapobieganie podobnym sytuacjom.
4. W przypadku braku współpracy rodziców sprawcy i ucznia ze szkołą oraz powtórzenia czynu poinformowanie policji oraz sądu rodzinnego.

XXXIII. Fałszerstwo.

Sytuacje fałszerstwa w szkole:

- dokonanie wpisów do dzienników lekcyjnych (wpisywanie, poprawianie, usuwanie ocen, usprawiedliwianie nieobecności),
- przedstawienie fałszywych zwolnień i usprawiedliwień od rodziców - podrabianie (przerabianie) zaświadczeń lekarskich,
- podkładanie prac innych uczniów jako własnych oraz udowodnienie przez nauczyciela ściągania,
- inne przypadki (podrabianie zgody rodziców na udział w zawodach sportowych, wycieczce itp.).

1. Nauczyciel w przypadku stwierdzenia fałszerstwa informuje wychowawcę klasy, który przeprowadza rozmowę z uczniem.
2. Powiadomienie rodziców/ prawnych opiekunów ucznia i poinformowanie ich o karze.
3. Podjęcie wraz z rodzicami działań mających na celu zapobieganie podobnym sytuacjom.
4. W przypadku powtarzających się sytuacji fałszerstw szkoła informuje policję.

XXXIV. Kradzież i zniszczenia mienia

1. Nauczyciel prowadzący zajęcia lub wychowawca, po otrzymaniu informacji od ucznia o kradzieży, przeprowadza z poszkodowanym i świadkami rozmowę w celu ustalenia okoliczności zdarzenia.
2. Nauczyciel podejmuje działania zmierzające do zwrotu skradzionego mienia
3. O fakcie kradzieży lub zniszczenia mienia powiadamia się wychowawcę i dyrektora szkoły.
4. Wychowawca przeprowadza rozmowę z uczniem.
5. Powiadomienie rodziców/ prawnych opiekunów ucznia i poinformowanie ich o karze. Ustalenie sposobu naprawiania wyrządzonej szkody.
6. Podjęcie wraz z rodzicami działań mających na celu zapobieganie podobnym sytuacjom.
7. W przypadku powtarzających się sytuacji szkoła informuje policję.

XXXV. Dewastacja mienia

1. Nauczyciel, pracownik szkoły stara się przerwać dewastację, której jest świadkiem, jeśli jest to niemożliwe, wzywa pomoc.
2. O dewastacji niezwłocznie zawiadamia dyrektora szkoły.

3. W przypadku braku możliwości ustalenia sprawcy dyrektor podejmuje czynności mające na celu ich ustalenie.

4. Dyrektor wzywa rodziców ucznia i informuje policję.

5. Dyrektor wyciąga konsekwencje wobec sprawcy.

XXXVI. Przedmioty zagrażające zdrowiu lub życiu.

Postępowanie w sytuacji posiadania przez uczniów przedmiotów niedozwolonych na terenie szkoły:

1. Jeżeli u ucznia zauważy się przedmioty niebezpieczne pracownik szkoły podejmuje próbę nakłonienia ucznia do oddania niebezpiecznego przedmiotu.

2. Jeśli jest niemożliwe, wzywa na pomoc innych pracowników szkoły lub policję.

3. Powiadamia wychowawcę ucznia i dyrektora szkoły.

4. Dyrektor zawiadamia rodziców/prawnych opiekunów ucznia.

5. W sytuacji zaistnienia podejrzenia, że uczeń zamierza użyć niebezpiecznego przedmiotu dyrektor zawiadamia Policję.

6. Rozmowa z uczniem w celu ustalenia przyczyn nieodpowiedniego zachowania.

7. Podjęcie wraz z rodzicami działań mających na celu zapobieganie podobnym sytuacjom.

XXXVII. Sprawy sporne i konflikty.

Sporne sprawy i konflikty na terenie szkoły rozwiązuje się następująco:

a) Konflikty pomiędzy uczniami na terenie klasy, rozstrzyga wychowawca klasy. W sytuacjach długotrwałego, ostrego konfliktu o udział w spotkaniu wyjaśniającym i zamykającym konflikt proszeni są rodzice uczniów.

b) Konflikt pomiędzy uczniami różnych klas rozstrzygają wychowawcy we współpracy klas. W sytuacjach długotrwałego, ostrego konfliktu o udział w spotkaniu wyjaśniającym i zamykającym konflikt proszeni są rodzice uczniów.

c) Konflikt pomiędzy uczniem i nauczycielem rozstrzyga wychowawca klasy. W razie długotrwałego, ostrego konfliktu o udział w spotkaniu wyjaśniającym i zamykającym konflikt proszeni są rodzice ucznia.

d) Konflikt między nauczycielem a rodzicami ucznia rozstrzyga wychowawca klasy. W razie długotrwałego, ostrego konfliktu o udział w spotkaniu wyjaśniającym i zamykającym konflikt proszony jest Dyrektor Szkoły.

XXXVIII. Wypadek podczas zajęć szkolnych, zajęć pozalekcyjnych oraz podczas przerw śródlekcyjnych.

1. Nauczyciel będący świadkiem wypadku niezwłocznie zapewnia poszkodowanemu opiekę, udziela pierwszej pomocy, wzywa higienistkę szkolną, a w razie zagrożenia zdrowia i życia wzywa pogotowie ratunkowe.
2. Nauczyciel lub higienistka szkolna o wypadku niezwłocznie powiadamia rodziców/opiekunów prawnych ucznia, a w przypadku ciężkiego wypadku również dyrektora szkoły.
3. Nauczyciel sporządza protokół wypadku.
4. Jeżeli wypadek został spowodowany niesprawnością techniczną pomieszczenia lub urządzeń, miejsce wypadku pozostawia się nienaruszone i wyprowadza pozostałe dzieci z pomieszczenia. Dyrektor zabezpiecza je do czasu dokonania oględzin lub wykonania szkicu przez zespół powypadkowy.
5. O każdym wypadku ciężkim dyrektor szkoły zawiadamia niezwłocznie organ prowadzący i współpracującego ze szkołą pracownika służby bhp.
6. O wypadku śmiertelnym, ciężkim i zbiorowym dyrektor szkoły zawiadamia niezwłocznie prokuratora, policję i kuratora oświaty.
7. O wypadku, do którego doszło w wyniku zatrucia, dyrektor szkoły zawiadamia niezwłocznie państwowego inspektora sanitarnego.
8. Jeżeli wypadek zdarzył się w czasie wyjścia, imprezy organizowanej poza terenem szkoły, wszystkie stosowne decyzje podejmuje opiekun grupy/kierownik wycieczki i odpowiada za nie.

XXXIX. Nagła niedyspozycja zdrowotna ucznia, zasłabnięcie.

1. Nauczyciel prowadzący zajęcia lub nauczyciel dyżurujący dokonuje wstępnej oceny sytuacji, zapewnia uczniowi opiekę i udziela pierwszej pomocy, a w razie potrzeby informuje Dyrektora szkoły.

2. Nauczyciel określa stan zdrowia ucznia i w razie konieczności informuje rodziców dziecka oraz ustala dalszą opiekę nad dzieckiem.
3. Do momentu odebrania przez rodziców/ opiekunów prawnych lub przyjazdu pogotowia uczeń pozostaje pod opieką nauczyciela lub innej osoby wyznaczonej przez dyrektora szkoły.
4. W przypadku, gdy istnieje obawa, że zagrożone jest zdrowie i życie dziecka nauczyciel wzywa pogotowie ratunkowe, zawiadamia dyrektora szkoły, rodziców/ opiekunów prawnych ucznia.

XL. Imprezy szkolne.

1. Uczeń, który bierze udział w imprezie szkolnej powinien przedłożyć wychowawcy klasy w formie pisemnej zgodę rodziców lub opiekunów na udział dziecka w imprezie.
2. W przypadku, gdy impreza szkolna odbywa się w godzinach popołudniowych lub wieczorem rodzice lub prawni opiekunowie dziecka zobowiązani są dostarczyć wychowawcy klasy deklarację w formie pisemnej dotyczącą odbioru dziecka po zakończeniu imprezy.

XLI. Procedury powiadamiania rodziców lub prawnych opiekunów ucznia o trudnych sytuacjach wychowawczych.

1. Powiadomienie przez wychowawcę klasy telefonicznie, osobiście lub pisemnie (wpis w dzienniku elektronicznym) rodziców lub prawnych opiekunów o trudnych sytuacjach wychowawczych, korzystając z danych osobowych zapisanych w dzienniku.
2. Sporządzenie przez wychowawcę notatki służbowej z powiadomienia rodziców.
3. W przypadku nieobecności wychowawcy zachować obowiązującą w szkole drogę służbową (wychowawca, dyrektor).
4. W sytuacji zgłoszenia przez rodziców lub prawnych opiekunów zmiany miejsca pobytu na okres dłuższy niż jedna doba, spisanie z rodzicami oświadczenia o zmianie miejsca ich pobytu wraz z telefonem i adresem kontaktowym.
5. W przypadku braku informacji od rodziców o zmianie miejsca ich pobytu, przekazanie odpowiednim instytucjom opieki nad dzieckiem w szczególnie trudnych sytuacjach wychowawczych.

XLII. Mobbing i izolowanie ucznia.

Aby można było mówić o przejawach mobbingu, muszą wystąpić następujące cechy: - Prześladowanie ofiary przez sprawcę mobbingu musi trwać przez dłuższy czas, - mobbing ma charakter celowy, czyli sprawcy chodzi o wyłączenie ofiary z grupy koleżeńskiej bądź zepsucie jej opinii, - Sprawca mobbingu ma nad ofiarą przewagę psychiczną lub fizyczną. W przypadku, kiedy uczeń jest izolowany lub prześladowany przez rówieśników:

1. Ocena sytuacji przez wychowawcę i nauczycieli.
2. Przeprowadzenie rozmowy z uczniem odsuniętym od grupy, a także grupą tych osób, które stwarzają zagrażające sytuacje.
3. Wychowawca informuje rodziców dziecka pokrzywdzonego i rodziców uczniów, którzy przyczynili się do zaistniałej sytuacji.
4. Jeżeli rozmowa nie spowoduje pozytywnych zmian, wychowawca informuje dyrektora szkoły.
5. Jeżeli powyższe procedury nie przyniosą oczekiwanych rezultatów wychowawca doprowadza do konfrontacji strony (rodzice – uczniowie) w celu osiągnięcia porozumienia.
6. Przeprowadzenie pogadank z uczniami na temat mobbingu i izolowania.
7. W sytuacji nieskuteczności podejmowanych działań informuje się policję.

XLIII. Postępowanie wobec ofiar i sprawców cyberprzemocy.

1. Nauczyciel, któremu zgłoszony został przypadek cyberprzemocy, informuje o zdarzeniu wychowawcę, a ten Dyrektora.
2. Wychowawca przeprowadza rozmowę z ofiarą cyberprzemocy, udziela jej wsparcia i porady, ustala okoliczności zdarzenia i ewentualnych świadków.
3. Wychowawca przy udziale nauczyciela informatyki zabezpieczają dowody i jeżeli to możliwe, ustalają tożsamość sprawcy cyberprzemocy.
4. Wychowawca informuje o zdarzeniu rodziców/ opiekunów prawnych poszkodowanego i sprawcy (jeżeli jest znany i nieletni) i informuje o konsekwencjach czynu.
5. Jeśli sprawca cyberprzemocy nie jest znany, wychowawca w porozumieniu z dyrektorem szkoły zawiadamia policję.

6. Wychowawca obejmuje ucznia pomocą psychologiczną i monitoruje sytuację, sprawdzając, czy nie są wobec niego podejmowane działania przemocowe bądź odwetowe ze strony sprawcy.

7. Wobec nieskuteczności podjętych działań informuje się policję.

XLIV. Procedura postępowania wobec uczennicy, o której dostajemy informację, że jest w ciąży.

1. Przeprowadzenie rozmowy z uczennicą przez wychowawcę.

2. Przeprowadzenie rozmowy z rodzicami (prawnymi opiekunami) uczennicy.

3. Udzielenie wsparcia zgodnie z oczekiwaniami rodziców i uczennicy (zgodnie z przepisami prawnymi).

4. W przypadku uczennicy, która nie ukończyła 15 roku życia dyrektor szkoły zawiadamia prokuraturę, sąd rodzinny.

XLV. Procedura przyprowadzania i odbioru dzieci ze szkoły.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa w zakresie ustawy o systemie oświaty oraz kodeksu rodzinnego i opiekuńczego.

Przyprowadzanie dzieci do szkoły:

1. Rodzice (prawni opiekunowie) przyprowadzają dzieci do szkoły w określonych godzinach uzależnionych od pracy świetlicy i szkoły.

2. Rodzice (prawni opiekunowie) lub osoby pisemnie do tego upoważnione odpowiadają za bezpieczeństwo dzieci do momentu przekazania ich pod opiekę nauczyciela lub wychowawcy świetlicy oraz od chwili odebrania z grupy lub z klasy.

3. Dzieci korzystające ze świetlicy mają zapewnioną opiekę od godziny 6.30 do godziny 16.15.

4. Uczniowie kl. I, II i III samodzielnie przychodzą do sali lekcyjnej zgodnie z planem zajęć.

Odbiór dzieci ze szkoły:

1. Na początku roku szkolnego wychowawca zobowiązany jest zebrać od rodziców/prawnych opiekunów pisemną deklarację o zapewnieniu bezpieczeństwa dziecku w drodze do i ze szkoły.

2. Po zajęciach uczniowie kl. I, II i III samodzielnie schodzą do świetlicy, gdzie oczekują na nich upoważnione osoby albo zgodnie z oświadczeniem rodziców/ prawnych opiekunów idą samodzielnie do domu (po ukończeniu 7 roku życia).

3. Osoba odbierająca dziecko ze szkoły nie może być w stanie nietrzeźwym ani pod wpływem środków odurzających.

4. W przypadku stwierdzenia, że rodzic/opiekun zgłosił się po dziecko w stanie wskazującym na nietrzeźwość, należy: nakazać osobie nietrzeźwej opuścić teren szkoły, wezwać do szkoły drugiego rodzica lub innego opiekuna dziecka. Jeżeli wezwanie innego opiekuna jest niemożliwe, a nietrzeźwy odmawia opuszczenia szkoły i żąda wydania dziecka, należy zawiadomić o tym fakcie dyrektora szkoły, aby podjął decyzję, czy należy wezwać policję. Nauczyciel zobowiązany jest do sporządzenia notatki dotyczącej zaistniałego zdarzenia.

5. W przypadku nieodebrania dziecka przez rodziców ze szkoły należy:

- niezwłocznie skontaktować się telefonicznie z rodzicami (prawnymi opiekunami),
- zapewnić uczniowi opiekę do czasu przybycia rodziców lub osób upoważnionych do odbioru dziecka,
- po wyczerpaniu wszystkich dostępnych możliwości kontaktu z rodzicami zawiadomić policję.

Nauczyciel sporządza notatkę na temat zdarzenia i podjętych działań.

6. Nauczyciel lub inny pracownik szkoły nie może odprowadzić ucznia do domu.

7. Gdy rodzic/opiekun lub osoba pisemnie do tego upoważniona chce z uzasadnionych powodów odebrać dziecko ze szkoły w czasie zajęć edukacyjnych, zgłasza ten fakt wychowawcy lub nauczycielowi uczącemu w danym czasie w formie pisemnego oświadczenia.

8. Uczeń może także zostać pisemnie zwolniony przez rodzica (prawnego opiekuna) z zajęć lekcyjnych. Bierze on wtedy odpowiedzialność za samodzielny powrót dziecka do domu lub innego wskazanego miejsca (np. do lekarza). Rodzic (prawny opiekun) zobowiązany jest w pisemnym oświadczeniu podać datę i godzinę zwolnienia.

9. W przypadku złego samopoczucia lub innych okoliczności wychowawca lub nauczyciel uczący w danym momencie ucznia informuje telefonicznie rodzica/opiekuna o zaistniałej sytuacji. Jeżeli rodzic osobiście nie może przyjechać po dziecko, wskazuje osobę, która to uczyni. Wskazana przez rodzica osoba musi przy odbiorze dziecka okazać dowód tożsamości. Odbiór dziecka odnotowuje się w zeszytce zwolnień.

10. Wychowawca gromadzi i przechowuje oświadczenia rodziców (prawnych opiekunów) w teczce wychowawcy do końca roku szkolnego.

11. Wychowawca wpisuje nazwiska dzieci, posiadających pozwolenie na samodzielny powrót ze szkoły (po ukończeniu 7-go roku życia zgodnie z art. 43 Prawa o Ruchu Drogowym), w zeszytce wychowawcy.

12. Rodzice/prawni opiekunowie uczniów klas I–III (dzieci od 7 roku życia), którzy wyrazili zgodę na samodzielny powrót dziecka ze szkoły do domu, zobowiązani są do przekazania nauczycielowi w formie pisemnej stosownego oświadczenia.

13. Sporadyczny, samodzielny powrót dziecka ze szkoły udokumentowany jest stosownym oświadczeniem, który mają obowiązek złożyć rodzice (prawni opiekunowie). Wychowawca informuje o tym innych nauczycieli prowadzących ostatnią lekcję w klasie.

14. Rodzice/ prawni opiekunowie mogą pisemnie upoważnić do odbioru swojego dziecka także jego niepełnoletnie rodzeństwo (po ukończeniu 10. roku życia). W takiej sytuacji nauczyciel powinien uzyskać od rodziców wyraźne oświadczenie woli w przedmiotowym zakresie.

15. Rodzice ponoszą pełną odpowiedzialność prawną za bezpieczeństwo dziecka odbieranego ze szkoły przez każdą upoważnioną przez nich osobę dorosłą czy też niepełnoletnią.

16. Życzenie rodziców dotyczące nieodbierania dziecka przez jednego z rodziców musi być poświadczane przez orzeczenie sądowe.

XLVI. Procedury reagowania w przypadku wystąpienia zewnętrznych zagrożeń fizycznych

1. Zagrożenia zewnętrzne

Do najczęściej występujących zewnętrznych zagrożeń fizycznych należą: podejrzenie podłożenia ładunku wybuchowego, podejrzenie otrzymania podejrzonej przesyłki, włamanie do szkoły połączone z kradzieżą, agresywne zachowanie ucznia, wtargnięcie osoby

posiadającej broń, wtargnięcie terrorysty do szkoły, zagrożenie wybuchem pożaru lub wybuch pożaru, zagrożenie wybuchem gazu lub wybuch gazu, zagrożenie niebezpiecznymi środkami chemicznymi lub biologicznymi, zagrożenie katastrofą budowlaną i zagrożenie siłą żywiołową.

W niemal każdym z powyższych przypadków dochodzi do ogłoszenia alarmu i ewakuacji uczniów oraz personelu szkoły. Sposób ich przeprowadzenia powinien być znany wszystkim, a ćwiczenia w przeprowadzaniu ewakuacji powinny odbywać się raz w roku szkolnym.

1.1. Ewakuacja w trakcie lekcji i przerwy – zasady postępowania po ogłoszeniu alarmu w szkole/placówce oświatowej

Alarm lokalny w szkole jest jednym z kilku rodzajów alarmów, które mogą być ogłaszane w konsekwencji wystąpienia zagrożeń ekologicznych lub innych spowodowanych działalnością człowieka. Ma on na celu zapewnienie bezpieczeństwa w razie zagrożenia życia i zdrowia młodzieży przebywającej na terenie szkoły. Najczęstszymi przyczynami, dla których może zajść konieczność ogłoszenia alarmu w szkole, są zagrożenia związane z powstaniem pożaru, a także możliwość rozprzestrzenienia na terenie szkoły niebezpiecznych substancji chemicznych lub ładunków wybuchowych.

Najważniejszym działaniem, jakie należy podjąć w przypadku stwierdzenia zagrożenia, jest jak najszybsze powiadomienie o niebezpieczeństwie wszystkich osób znajdujących się w strefie zagrożenia i natychmiastowe podjęcie działań mających na celu ratowanie zdrowia i życia osób zagrożonych. W tym celu korzystamy z sygnału alarmu lokalnego, którym w szkole są trzy sygnały dzwonka, trwające około 10 sekund każdy, następujące bezpośrednio po sobie.

Alarm lokalny w szkole jest sygnałem, który powinien być znany wszystkim uczniom i pracownikom szkoły. Tylko w wypadku, gdy nastąpiło bezpośrednio zagrożenie życia, nauczyciel sam podejmuje decyzję o ewakuacji, nie czekając na ogłoszenie alarmu.

O ewakuacji decyduje dyrektor, który po otrzymaniu meldunku od nauczyciela lub innej osoby zgłaszającej zagrożenie oraz rozpoznaniu sytuacji podejmuje decyzję o zawiadomieniu służb (policja, straż pożarna) i ogłoszeniu alarmu. W sytuacji braku prądu, sygnał alarmowy może być ogłaszany za pomocą gwizdka lub dzwonka ręcznego z jednoczesnym komunikatem słownym podawanym przez osoby ogłaszające alarm. Jest to sygnał do

natychmiastowego działania dla wszystkich pracowników szkoły oraz do bezwzględnego wykonywania poleceń nauczycieli przez uczniów.

W dużej liczbie przypadków wystąpienia zagrożenia bezpieczeństwa fizycznego niezbędne jest wezwanie odpowiednich służb drogą telefoniczną. Procedura wezwania powinna odbywać się zgodnie z poniższym schematem:

1) wybranie numeru odpowiedniej służby. Po zgłoszeniu się dyżurnego operatora danej służby podanie następujących informacji:

- rodzaj stwierdzonego zagrożenia
- nazwę i adres szkoły
- imię i nazwisko oraz pełnioną funkcję
- telefon kontaktowy
- zrealizowane dotąd działania w reakcji na zagrożenie

2) potwierdzenie przyjęcie zgłoszenia i zapisanie danych przyjmującego zgłoszenie.

O zagrożeniu należy bezzwłocznie poinformować odpowiednie służby:

- Policja 997
- Straż Pożarna 998
- Pogotowie Ratunkowe 999
- Europejski Telefon Alarmowy obowiązującym na terenie całej Unii Europejskiej 112
- Pogotowie Energetyczne 991
- Pogotowie Gazowe 992
- Pogotowie Ciepłownicze 993
- Pogotowie Wodno-Kanalizacyjne 994
- Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego 987
- Infolinia Policji (połączenie bezpłatne) 800 120 226.

Wszystkie działania od tej chwili mają prowadzić do jak najszybszej ewakuacji wszystkich osób znajdujących się na terenie szkoły. Musimy wiedzieć, że od tej chwili bezwzględnie podporządkowujemy się poleceniom osób funkcyjnych. W przypadku uczniów taką osobą jest nauczyciel, z którym w tym momencie mamy zajęcia. Akcją nie może kierować wiele osób, bo prowadzi to tylko do dezorientacji i możliwości wybuchu paniki.

Po rozpoznaniu zagrożenia i dokonaniu oceny sytuacji nauczyciel decyduje o możliwej i najkrótszej drodze ewakuacji z budynku. Uczniowie na polecenie nauczyciela ustawiają się w szeregu i w sposób zorganizowany kierują się do wskazanego wyjścia ewakuacyjnego. Należy się poruszać po prawej stronie korytarzy i klatek schodowych, wykonując polecenia osób funkcyjnych. Jeżeli alarm zostanie ogłoszony w czasie przerwy, uczniowie powinni skupić się wokół najbliższego stojącego nauczyciela. Nauczyciele i uczniowie, którzy mają lekcje na wyższych kondygnacjach, schodzą po stwierdzeniu, że uczniowie niższych kondygnacji opuścili już budynek i drogi ewakuacyjne są już wolne. Po opuszczeniu budynku uczniowie wraz z nauczycielem udają się na miejsce zbiórki. Jeżeli alarm jest ogłoszony w czasie przerwy to natychmiast udajemy się (jeżeli tylko nie zagraża to naszemu bezpieczeństwu) pod salę, gdzie mamy mieć zajęcia i stamtąd pod opieką nauczyciela postępujemy jak wyżej. Zbiórka na placu alarmowym służy sprawdzeniu obecności uczniów klas i ustalenia osób nieobecnych. Jest to bardzo istotne dla prowadzenia akcji ratunkowej przez wezwane służby ratownicze.

Najważniejsze zasady, które powinien pamiętać i przestrzegać każdy uczeń z chwilą ogłoszenia alarmu w szkole:

- 1) słuchaj i wykonuj dokładnie polecenia nauczyciela
- 2) bądź opanowany, nie ulegaj panice
- 3) po przerwaniu zajęć udaj się na miejsce zbiórki wraz z klasą drogą wskazywaną przez nauczyciela
- 4) pomagaj osobom słabszym
- 5) bezwzględnie podporządkowuj się osobom funkcyjnym
- 6) nie lekceważ zagrożenia, nawet wówczas, gdy nie zagraża ci bezpośrednio.

1.2 Wtargnięcie napastnika (terrorysty)¹ do szkoły

Poniższe rekomendacje odnoszą się do niezbędnej reakcji nauczyciela i dotyczą sytuacji wtargnięcia napastnika z niebezpiecznym narzędziem lub bronią, który strzela do osób znajdujących się na korytarzu i w salach lekcyjnych, tzw. *aktywny strzelec*.

- **Jeżeli nie miałeś szansy na ucieczkę, ukryj się, zamknij drzwi na klucz (*zabarykaduj się*)** - szybkie zamknięcie drzwi może uniemożliwić napastnikowi wejście do pomieszczenia i zabicie kolejnych osób

- **Wycisz i uspokój uczniów** - wszelkie dźwięki wydostające się z sal lekcyjnych mogą spowodować próbę wejścia napastnika do pomieszczenia lub ostrzelanie sali lekcyjnej przez drzwi czy ścianę
- **Zaopiekuj się uczniami ze SPE2 i uczniami, którzy potrzebują pomocy** - należy zwrócić szczególną uwagę na dzieci, które specyficznym reagują na stres i mogą mieć problemy z opanowaniem emocji
- **Każ bezwzględnie wyciszyć, wyłączyć telefony** - niespodziewane sygnały telefonów mogą zdradzić obecność osób wewnątrz zamkniętych pomieszczeń i zachęcić napastnika do wejścia
- **Poinformuj policję wysyłając informację tekstową - SMS o zaistniałej sytuacji** - w przypadku wtargnięcia napastnika do szkoły niezbędnym jest natychmiastowe przekazanie informacji policji
- **Zasłoń okno, zgaś światło** - należy zaciemnić salę, aby utrudnić obserwację osób zabarykadowanych w salach lekcyjnych przez osoby współpracujące z napastnikami, a znajdujące się na zewnątrz obiektu szkolnego
- **Nie przemieszczaj się** - przemieszczanie się może powodować dźwięki lub cień, który może zostać zauważony przez napastników
- **Stań poniżej linii okien, zejź ze światła drzwi** - przebywanie w świetle drzwi rzuca cień i może zostać zauważone przez napastników
- **Zejź z linii strzału, połóż się na podłodze** - z reguły napastnicy strzelają na wysokości około 1 do 1,5 m. Strzały z broni palnej bez problemu penetrują drzwi i mogą zabić osoby znajdujące się wewnątrz
- **Jeżeli padną strzały, nie krzycz** - napastnicy oddając na ślepo strzały przez zamknięte drzwi chcą sprowokować krzyki przerażonych osób i upewnić się czy w salach rzeczywiście nikogo nie ma
- **Nie otwieraj nikomu drzwi** - interweniujące oddziały policji w przypadku takiej konieczności same otworzą drzwi. Napastnicy mogą zmusić osoby funkcyjne do przekazania komunikatu, który ma spowodować otwarcie drzwi
- **W przypadku wtargnięcia napastnika do pomieszczenia podejmij walkę, która może być ostatnią szansą na uratowanie życia** - w sytuacji obecności aktywnego

strzelca jego celem jest zabicie jak największej liczby ludzi. W takiej sytuacji podjęcie walki może dać jedyną szansę na uratowanie życia

- W przypadku bezpośredniego kontaktu z napastnikami, którzy dążą do przejęcia kontroli nad szkołą:
- **Wykonuj bezwzględnie polecenia napastnika** - wszelkie próby oporu mogą być uznane przez napastników jako akt agresji i zakończyć się śmiercią zakładników
- **Na żądanie terrorystów oddaj im przedmioty osobiste, np. telefon** - wszelkie próby oszukania napastników mogą zakończyć się śmiercią osoby oszukującej
- **Poinformuj, że nie możesz wykonać jakiegoś polecenia** - w takim przypadku ewentualne niewykonanie polecenia napastników nie zostanie potraktowane jako próba oporu
- **Nie patrz terrorystom w oczy, unikaj kontaktu wzrokowego** - w takiej sytuacji patrzenie w oczy może zostać uznane za akt prowokacji i agresji
- **Nigdy nie odwracaj się plecami do napastnika** - odwracanie plecami może zostać uznane jako akt agresji czy lekceważenia, utrudnia także orientację w sytuacji
- **Nie zwracaj na siebie uwagi** - niezwracanie na siebie uwagi może zwiększyć szansę na uratowanie życia w przypadku, gdy zamachowcy zdecydują się zabić kogoś dla przykładu
- **Nie lekceważ napastnika i nie bądź agresywny** - brak szacunku i agresja mogą zostać ukarane przez zamachowców
- **Nie oszukuj terrorysty** - oszustwo może zostać potraktowane jako brak szacunku czy agresji i zostać ukarane
- **Uspokój uczniów, zawsze zwracaj się do nich po imieniu** - zwracanie się do uczniów po imieniu pozwala na ich spersonalizowanie, co może spowodować lepsze ich traktowanie przez zamachowców
- **Poinformuj napastnika o uczniach ze schorzeniami** - wiedza ta w konsekwencji obniży agresję ze strony zamachowców wobec dzieci, których zachowanie odstaje od reszty
- **Pytaj zawsze o pozwolenie, np. gdy chcesz się zwrócić do uczniów** - każda aktywność podjęta bez zgody zamachowców może zostać potraktowana jako akt oporu czy agresji i w konsekwencji ukarana

- **Zawsze korzystaj z dobrej woli terrorysty** - nigdy nie wiadomo, kiedy kolejny raz będziemy mogli napić się czy zjeść posiłek.
- W przypadku działań antyterrorystycznych podjętych przez policję:
- **Nie uciekaj z miejsca zdarzenia, nie wykonuj gwałtownych ruchów – możesz zostać uznany za terrorystę** - policja w trakcie operacji odbijania zakładników nie jest w stanie odróżnić napastników od ofiar
- **Nie próbuj pomagać służbom ratowniczym, dyskutować z nimi** - próba pomocy siłom bezpieczeństwa bez ich wyraźnej zgody czy prośby może zostać potraktowane jako akt agresji
- **Połoń się na podłodze, trzymaj ręce z otwartymi dłońmi najlepiej na wysokości głowy** - taka pozycja pozwala widzieć ewentualne niebezpieczne narzędzia będące w posiadaniu zamachowców, którzy wtopili się w szeregi zakładników
- **Słuchaj poleceń i instrukcji grupy antyterrorystycznej, poddawaj się jej działaniom** - postawa taka ułatwia działania policji, a także identyfikację zamachowców, którzy próbują się wtopić w szeregi napastników
- **Nie trzyj oczu w przypadku użycia gazów łzawiących** - tarcie oczu tylko pogarsza skutki użycia gazu łzawiącego
- **Pytaj o pozwolenie zaopiekowania się swoimi uczniami** - wszelkie samowolne działania mogą zostać potraktowane jako akt agresji i mogą utrudnić akcję ratunkową
- **Odpowiadaj na pytania funkcjonariuszy** - policja zbiera kluczowe informacje mające się przyczynić do skutecznej akcji uwolnienia zakładników i identyfikacji zamachowców
- **Bądź przygotowany na traktowanie siebie jako potencjalnego terrorysty, dopóki twoja tożsamość nie zostanie potwierdzona** - w pierwszej fazie operacji odbijania zakładników policja nie jest w stanie odróżnić zakładników od napastników, którzy często próbują się wtapiać w tłum i uciec z miejsca ataku
- **Po wydaniu polecenia wyjścia – opuść pomieszczenie jak najszybciej, oddal się we wskazanym kierunku** - w przypadku interwencji sił bezpieczeństwa należy wykonać polecenia dokładnie tak, jak tego chcą siły interwencyjne

- **Nie zatrzymuj się dla zabrania rzeczy osobistych, zawsze istnieje ryzyko wybuchu lub pożaru** - najważniejsze jest uratowanie życia i zdrowia, a dopiero później ratowanie dóbr materialnych.

1.3 Podłożenie ładunku wybuchowego

Specyfika zamachu bombowego polega na tym, że nie rozróżnia on „swoich” czy „obcych”, inaczej niż w przypadku porwania lub użycia broni palnej, które dotyczą konkretnych osób. Przez materiał wybuchowy rozumiemy związek chemiczny lub mieszaninę kilku związków chemicznych, która jest zdolna w odpowiednich warunkach do gwałtownej reakcji chemicznej i której towarzyszy wydzielenie wielkiej liczby produktów gazowych w postaci wybuchu (detonacji lub deflagacji). Określenie ładunek materiału wybuchowego oznacza określoną ilość materiału wybuchowego przygotowanego do wysadzenia.

Otrzymanie informacji o podłożeniu ładunku wybuchowego:

- 1) Prowadząc rozmowę z osobą informującą o podłożeniu ładunku wybuchowego zapamiętaj jak największą ilość szczegółów - uzyskane informacje/szczegóły mogą być istotne dla policji dla identyfikacji sprawcy alarmu
- 2) Zapisz natychmiast wszystkie uzyskane lub zapamiętane informacje - w przypadku stresującej sytuacji po pewnym czasie możesz mieć problemy z przypomnieniem sobie istotnych informacji
- 3) Poinformuj niezwłocznie o otrzymaniu zgłoszenia osobę odpowiedzialną w szkole za uruchomienie procedury - osoba odpowiedzialna może zarządzić ewakuację całości personelu szkoły
- 4) Po usłyszeniu sygnału o podłożeniu ładunku wybuchowego rozpocznij ewakuację zgodnie z planem ewakuacji - ewakuacja musi być rozpoczęta niezwłocznie po ogłoszeniu odpowiedniego sygnału. Ma ona na celu ochronę personelu przed skutkami ewentualnej eksplozji ładunku.
- 5) Nie używaj telefonu komórkowego - eksplozja ładunku może zostać zainicjowana falami emitowanymi przez telefon komórkowy
- 6) Sprawdź, jeżeli możesz, czy w klasie pozostały przedmioty, które nie należą do jej wyposażenia - stwierdzenie obecności nieznanego przedmiotu w klasie może przyspieszyć akcję policji i zminimalizować skutki ewentualnej eksplozji

7) Bezwzględnie wykonuj polecenia osoby kierującej sytuacją kryzysową lub funkcjonariuszy służb - w trakcie uruchomienia procedury niezbędna jest dyscyplina i niezwłoczne wykonywanie wszystkich poleceń osoby kierującej sytuacją kryzysową

8) W miejscu ewakuacji policz wszystkie dzieci i poinformuj osobę odpowiedzialną za kierowanie działaniami kryzysowymi - szybkie sprawdzenie obecności wszystkich dzieci, ułatwi zakończenie ewakuacji całości personelu szkoły

9) Poinformuj rodziców o miejscu odbioru dzieci i drodze dojazdu - informacja ta pozwoli rodzicom na sprawny odbiór dzieci i nie spowoduje blokowania dróg ewakuacyjnych

Przez podejrzany pakunek rozumiemy przesyłkę, która może zawierać ładunek wybuchowy.

1.4 Podłożenie podejrzanego pakunku

Podejrzany pakunek to przesyłka z ładunkiem wybuchowym lub nieznaną substancją. W przypadku podejrzenia jej otrzymania:

1) Odizoluj miejsce znajdowania się podejrzanego pakunku - należy założyć, że podejrzany pakunek jest ładunkiem wybuchowym, dopóki taka ewentualność nie zostanie wykluczona

2) Nie dotykaj, nie otwieraj i nie przesuwaj podejrzanego pakunku - w przypadku ładunku wybuchowego może on eksplodować w trakcie próby manipulowania

3) Okryj pakunek w przypadku stwierdzenia wydobywania się z niego innej substancji (tylko jeżeli czas na to pozwala) - okrycie pakunku w przypadku wycieku nieznannej substancji może ograniczyć rozprzestrzenianie się substancji

4) Poinformuj o stwierdzeniu pakunku osobę odpowiedzialną za uruchomienie procedury - osoba odpowiedzialna może zarządzić ewakuację całości personelu szkoły

5) Po usłyszeniu sygnału o podłożeniu ładunku wybuchowego rozpocznij ewakuację zgodnie z planem ewakuacji - ewakuacja musi być rozpoczęta niezwłocznie po ogłoszeniu odpowiedniego sygnału. Ewakuacja ma na celu ochronę personelu przed skutkami ewentualnej eksplozji ładunku

6) Nie używaj telefonu komórkowego - eksplozja ładunku może zostać zainicjowana falami emitowanymi przez telefon komórkowy

7) Bezwzględnie wykonuj polecenia osoby kierującej sytuacją kryzysową lub funkcjonariuszy służb - w trakcie uruchomienia procedury niezbędna jest dyscyplina i niezwłoczne wykonywanie wszystkich poleceń osoby kierującej sytuacją kryzysową

8) W miejscu ewakuacji policz wszystkie dzieci i poinformuj osobę odpowiedzialną za kierowanie działaniami kryzysowymi - szybkie sprawdzenie obecności wszystkich dzieci, ułatwi zakończenie ewakuacji całości personelu szkoły

9) Poinformuj rodziców o miejscu odbioru dzieci i drodze dojazdu - informacja ta pozwoli rodzicom na sprawny odbiór dzieci i nie spowoduje blokowania dróg ewakuacyjnych

1.5 Wypadek skażenia chemicznego lub biologicznego szkoły

Przez zagrożenie chemiczne rozumiemy uwolnienie niebezpiecznych dla ludzi i środowiska pierwiastków chemicznych oraz ich związków, mieszanin lub roztworów występujących w środowisku lub powstałych w wyniku działalności człowieka. Zagrożenie może wynikać także z stosowania broni biologicznej (broń B, broń bakteriologiczna). W broni B ładunki bojowe są wypełnione mikroorganizmami chorobotwórczymi: bakteriami (wąglik, brucelozę etc.) wirusami (ospy, gorączki krwotocznej, zapalenia mózgu, wirusa HIV), toksynami (rycyna, toksyna otulinowa), grzybami lub pierwotniakami.

SYTUACJA, GDY NASTĄPIŁO SKAŻENIE SZKOŁY (SZKOŁA OTRZYMUJE INFORMACJĘ O MOŻLIWYM SKAŻENIU SUBSTANCJĄ CHEMICZNĄ/BIOLOGICZNĄ - NP. TELEFON O ZAMIARZE ATAKU).

Należy wówczas:

1) zaalarmować wszystkich przebywających na terenie szkoły, a osoby przebywające na zewnątrz ewakuować do budynku szkoły przemieszczając się pod wiatr oraz poprzecznie do kierunku wiatru

2) natychmiast po ogłoszeniu alarmu powiadomić odpowiednie służby - policję, straż pożarną, pogotowie ratunkowe, kładąc szczególny nacisk na zawarcie w tym powiadomieniu informacji o charakterze potencjalnego ataku

3) w budynku - szkole, zamknąć i uszczelnić okna, drzwi, otwory wentylacyjne, wyłączyć klimatyzację

4) w miarę możliwości gromadzić podręczne środki ratownicze i odtrutki - maski pyłowe, gazę, watę, kwas octowy, sok cytrynowy, oliwę jadalną, wodę, wodę utlenioną, mydło, olej parafinowy, środki pobudzające krążenie, spirytus do zmywania skóry

5) przygotować wilgotne tampony do ochrony dróg oddechowych, na wypadek przeniknięcia środka biologicznego lub chemicznych do wnętrza pomieszczeń częsta zmiana tamponu lub nawilżanie go wodą zabezpiecza przed nadmiernym pochłanianiem substancji

6) powstrzymać się od picia, spożywania posiłków, palenia oraz prac wymagających dużego wysiłku

7) do chwili odwołania alarmu lub zarządzenia ewakuacji nie wolno opuszczać uszczelnionych pomieszczeń, przebywać w pobliżu okien i innych otworów wentylacyjnych

8) oczekiwać na pojawienie się odpowiednich służb i postępować zgodnie z otrzymanymi od nich wytycznymi.

SYTUACJA, GDY SZKOŁA ZOSTAŁA SKAŻONA SUBSTANCJĄ CHEMICZNĄ/BIOLOGICZNĄ, A ZAGROŻENIE ZOSTAŁO WYKRYTE NATYCHMIAST LUB SZYBKO PO JEGO POJAWIENIU SIĘ.

Należy wówczas:

1) nie dotykać i nie wąchać podejrzanych przedmiotów, nie sprzątać proszku, nie ścierać cieczy

2) aby zapobiec rozprzestrzenianiu się substancji, przykryć ją np. kocem

3) pozamykać okna oraz drzwi i wyłączyć klimatyzację, nie dopuścić do przeciągów

4) opuścić pomieszczenie, w którym wykryto/stwierdzono obecność podejrzanej substancji i nie wpuszczać do niego innych osób

5) powiadomić osobę odpowiedzialną za zarządzanie kryzysowe w szkole - dyrektora, zastępcę dyrektora, osobę upoważnioną przez dyrekcję

6) zaalarmować wszystkie osoby przebywające na terenie szkoły i ewakuować je w rejon ewakuacji, przemieszczając się pod wiatr oraz poprzecznie do kierunku wiatru - rejonów ewakuacji powinno być kilka, znajdujących się w różnych kierunkach od szkoły, gdyż nie znamy kierunku wiatru, z jakiego będzie wiał w czasie przedmiotowego zagrożenia, rejonem ewakuacji powinien być budynek/budynki, a nie otwarta przestrzeń

7) natychmiast po ogłoszeniu ewakuacji powiadomić odpowiednie służby - policja, straż pożarna, pogotowie ratunkowe kładąc szczególny nacisk na zawarcie w tym powiadomieniu informacji o charakterze potencjalnego zagrożenia

8) jeśli miał miejsce kontakt z substancją, należy: umyć dokładnie ręce wodą i mydłem, zdjąć ubranie, które miało kontakt z podejrzaną substancją i włożyć do plastikowego worka

9) po kontakcie z substancją nie wolno: jeść, pić, palić do czasu uzyskania zgody odpowiednich służb - policja, straż pożarna, wyspecjalizowana jednostka zwalczania skażeń i zakażeń

10) w obiekcie – budynku, do którego nastąpiła ewakuacja zamknąć i uszczelnić okna, drzwi, otwory wentylacyjne, wyłączyć klimatyzację

11) sporządzić listę osób, które miały kontakt z podejrzaną substancją albo znalazły się w odległości ok. 5 m od niej. Listę przekazać policji.

12) w miarę możliwości gromadzić podręczne środki ratownicze i odtrutki - maski pyłowe, gazę, watę, kwas octowy, sok cytrynowy, oliwę jadalną, wodę, wodę utlenioną, mydło, olej parafinowy, środki pobudzające krążenie, spirytus do zmywania skóry

13) przygotować wilgotne tampony do ochrony dróg oddechowych, na wypadek przeniknięcia środków biologicznego lub chemicznych do wnętrza pomieszczeń - częsta zmiana tamponu lub nawilżanie go wodą zabezpiecza przed nadmiernym pochłanianiem substancji

14) powstrzymać się od picia, spożywania posiłków, palenia oraz prac wymagających dużego wysiłku

15) oczekiwać na pojawienie się odpowiednich służb i postępować zgodnie z otrzymanymi od nich wytycznymi.

SYTUACJA, GDY SZKOŁA ZOSTAŁA SKAŻONA SUBSTANCJĄ CHEMICZNĄ/BIOLOGICZNĄ, A ZAGROŻENIE ZOSTAŁO WYKRYTE PÓŹNO, NP. GDY POJAWIŁY SIĘ OBJAWY REAKCJI NA SUBSTANCJĘ LUB/I OGNISKA ZACHOROWAŃ:

Należy wtedy:

1) nie dotykać i nie wąchać podejrzanych przedmiotów, nie sprzątać proszku, nie ścierać cieczy

2) powiadomić osobę odpowiedzialną w szkole za zarządzanie kryzysowe - dyrektora, zastępcę dyrektora, osobę upoważnioną przez dyrekcję

3) przykryć substancję np. kocem, aby zapobiec jej rozprzestrzenianiu się

4) pozamykać okna oraz drzwi i wyłączyć klimatyzację, nie dopuścić do przeciągów

5) opuścić pomieszczenie, w którym wykryto/stwierdzono obecność podejrzonej substancji i nie wpuszczać do niego innych osób

6) ogłosić alarm i wszystkich uczniów, nauczycieli oraz pracowników znajdujących się bezpośrednio poza budynkiem, a przebywających na terenie szkoły ewakuować do wnętrza szkoły

7) natychmiast po ogłoszeniu alarmu powiadomić odpowiednie służby - policję, straż pożarną, pogotowie ratunkowe, kładąc szczególny nacisk na zawarcie w tym powiadomieniu informacji o charakterze potencjalnego zagrożenia

8) w szkole zamknąć i uszczelnić okna, drzwi, otwory wentylacyjne, wyłączyć klimatyzację a budynek szkoły wraz ze wszystkimi obecnymi wewnątrz osobami odizolować od bezpośredniego otoczenia przygotowując się do ewentualnej kwarantanny

9) oczekiwać na pojawienie się odpowiednich służb i postępować zgodnie z otrzymanymi od nich wytycznymi.

XLVII. Postanowienia dodatkowe.

1. Szkoła nie odpowiada za przyniesione przez uczniów przedmioty wartościowe, niezwiązane z procesem dydaktyczno-wychowawczo-opiekuńczym /np. telefony komórkowe, biżuterię, odtwarzacze MP3 i MP4, gry elektroniczne, zabawki, rowery itp./.

Dokument obowiązuje od **13.05.2019 r.**